

[Kai Moltke.]

jo være i tvivl om, at går den nuværende kurs i udviklingen af huslejen videre, så bliver det jo ikke derved. Det er, ligesom når der bliver kastet en sten i vandet. Ligesom vandet brydes, hvis bæreevnen er for ringe, ja, så bliver der jo, hvis huslejen stiger for meget, stillet krav andre steder. Et af de ærede medlemmer nævnte eksemplet Belgien som et reservat for det liberaliserede boligbyggeri i dets yderste konsekvens; men det burde vel tilføjes, at for Belgiens vedkommende var en af virkningerne af denne politik sammen med andre ting i året 1960 ikke mindre end to generalstrejker, og jeg kan ikke tænke mig, at nogen af de ærede medlemmer, som her opponerer mod, at man griber ind over for spinke forsøg på at skaffe et billigere byggeri, skulle ønske sig at tilføre den i forvejen spændte situation på arbejdsmarkedet yderligere sprængstof. Det bliver nemlig resultatet for en række arbejdergrupper, hvis det nuværende lejeniveau fortsætter i de sidste års baner og de højder.

Dernæst nogle bemærkninger om selve lovforslaget og lovforslagets karakter. Jeg kan roligt forsikre den højtærede boligminister og hans parti, at er der noget felt her i landet, hvor vi fra socialistisk folkepartis side er mere end villige til af hele vor kraft at støtte selv den mindste udvikling i retning af forbedringer, er det på boliglovgivningens og byggestøttelovgivningens område — og netop i den nuværende situation, fordi det er blevet en nødvendighed for det store flertal af den arbejdende befolkning.

Det er imidlertid ikke altid lige let at skulle hjælpe til med at fremkalde noget sundere. Så vidt jeg erindrer, var den nuværende højtærede boligminister i 1958 ordfører for sit parti, og han erklærede ved den lejlighed, at de reviderede boliglove ikke var hans partis love; der var kommet inspiration andetstedsfra. Men så er det vel rimeligt at rette det spørgsmål i dag: er det nu foreliggende lovforslag egentlig den højtærede boligministers og hans partis lovforslag, eller har inspiration fra anden side igen fået overhånd? Nu er det jo faktisk sådan, at når man med en fornuftig socialdemokrat diskuterer boliglovgivning, og hvad der bør gøres, er man ikke principielt uenig, men man møder

stadig den samme indvending: det går Bertel aldrig med til! — Ja, undskyld udtrykket, med Bertel mener de rimeligvis den højtærede økonomiminister, men sådan er tonen efterhånden blevet i rækkerne inden for det socialdemokratiske parti.

Jeg har det indtryk, at nogle tusind, sikkert titusind socialdemokratiske vælgere med glæde ville imødesee den dag, socialdemokratiet her i salen røbede, hvad der var partiets eget boligprogram, og hvad der var krydsningen, hvad der var tilført af trolddom udefra, som binder udviklingens regler. Socialdemokratiet har jo i årenes løb udmærket sig ved at være næsten storproducent af bygge- og boligprogrammer. Vi fik de stolte perspektiver i Fremtidens Danmark lige efter krigen, og vi sluttede med den nuværende højtærede arbejdsminister Bundvads love i december 1958. Jeg indrømmer, at socialdemokratiet aldrig nogen sinde har haft flertal her i salen til at gennemføre den politik, som det ønskede. Det er jo en af de ting, som man måske kan se en ende på, denne evige afhængighed af det, som står til højre, det, som står midt imellem socialdemokratiet og VK-koalitionen; men det tager sin tid, og jeg kan ikke lade være med at erindre om, at den højtærede statsminister, hr. Kampmann, som finansminister — jeg tror, det var i slutningen af 1959 — endnu mindede de borgerlige partier om, at man ikke ønskede at give en almindelig skattelettelse til nødlidende befolkningsgrupper, fordi man snart stod over for „operation bolig“. Er det operation bolig, der her er indledt? Så tror jeg, at operation bolig er holdt inden for temmelig defensive dimensioner. En overgang var socialdemokratiets program jo, at der i en 2-årig periode skulle skaffes 12 000 billige lejligheder til veje; det var, så vidt jeg erindrer, daværende boligminister Kjærboel, der opstillede dette mål. Det blev kun til 2 000 lejligheder. Med planerne fulgte løfter om, at det skulle være lejligheder for almindelige mennesker til ikke over 100 kr. i månedlig leje, men himmelflugten siden den tid er jo langtfra opmuntrende.

Der er spørgsmålet om ungdommen, som tilsyneladende lå det ærede medlem hr. Baunsgaard så nær på hjerte. Der er jo blandt ungdommen i dag almindelig interesse for boligspørgsmålet. Det ærede